

PERIÒDICH SATIRICH,
HUMORÍSTICH, IL - LUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 CÉNTIMS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

M. RAMOS CARRIÓN.

Ha fet la lletra de cent sarsuelas,
ha omplert de xispa tot lo que ha escrit
y es l' autor cómic que ha lograt véures
més aplaudit.

CRÓNICA.

Ha passat, desvaneixentse com un somni.
L' Exposició ha durat vuit mesos justos: no ha
pogut arribar á nou, com l' embrás de las donas.
Aixís y tot ha donat á llum ab tota felicitat un

nen robust de molt bonas carns y excelents co-
lors, al qual ja avants de neixe se li havia senya-
lat lo nom que havia de dur.

Lo nen s' anomena *Déficit*.

Ha vingut al mon ab una gran propensió á xu-
clar. Del primer antuvi ha deixat sechs com esca
'ls pits de la seva mare. De ará en avant s' enca-
rregará de nudrirlo una gran dida: Barcelona.

¡Ay, pobre dida!

Passarán anys y panys, y 'l tal *Déficit* ni á es-
tiragassadas deixarà 'l mugró de la dida infortu-
nada. Se anirà fent vell y mamará sempre. Quan
s' haja estroncat la llet, la sanch; després de la
sanch, lo n oll dels ossos.

Y llavors serà, quan ab la grandesa que donan
las perspectivas de la distancia, apareixerá la fi-
gura magestuosa y solemne del pare de una cria-
tura tan fenomenal... Llavors se comprobará
que hi ha moltes maneres de passar á la posterit-
tat, que lo mateix s' alcanza per las grans virtuts,
com pèls grans despilfarros.

Perque 'l *Déficit* está destinat á sobreviure á
D. Francisco de Paula y á cent arcaldes més.

D. Francisco de Paula y cent arcaldes més hau-
rán donat los seus comptes á Dèu; pero no hau-
rán pogut donar als barcelonins los comptes de
la Exposició.

Diu un refrán que 'ls testos se semblan á las
ollas.

Literariament se diu també que l' istil fá l'
home.

De manera que 'ls *textos* son elements precio-
sos pera coneixer lo carácter y 'l temperament,
l' aspecte y hasta la fesomia de una persona.

C rvantes se reflexa en sas obras immortals.
¿Quí no entrevéu l' armonía de sas faccions en
aquellas páginas d' or de *D. Quijote* y de las *No-
velas ejemplares*?

Llegeixin un discurs, una alocució de 'n Prim, y descobrirán sense esforços las angulositats nerviosas y 'l color de bilis que presentava 'l seu rostre, aixís com també lo llamp de la impetuositat qu' en los seus ulls brillava.

Y aixís succeheix generalment ab tots los homes, escriptors ó no escriptors, que per un ó altre concepte, s' aixecan sobre 'l nivell del vulgo.

Una ley tan general, no podia menos de comprendre també al futur marquès de Olérdula.

Jo 'ls desafio á fer una proba.

Que 'm presentin los centenars de documents que han circulat á propòsit de la Exposició Universal de Barcelona, y 'm comprometo de la manera més formal, á classificarlos. Si desde 'ls primers párrafos, no 'ls dich quins son del *gran home*, y quins del seu secretari, que m' afaytin, patillas inclusive.

Aixís per exemple, la pomposa alocució que vá sortir dijous en diverses cantonadas de la Ciutat era d' *Ell* y no podia ser de ningú més.

Me refereixo á l' alocució rimbombant en la qual excitava als vehins de Barcelona á posar domassos als balcons, y á més dels domassos banderas, tal com se fá á Fransa y á Inglaterra, á Viena y Filadelfia.

No 's pot demanar una pretensió més senzilla manifestada en formas més opulentes, m' s barrocas y recargoladas. Ni la fatxada de Betlem está més plena de pans de crostons y fullaraca. Aquell document no era una alocució, era un retrato de cos enter.

Casualment parlava de ella ab un amich, acaudalat propietari, quan aquest vá dirme:

—Pero home de Déu, ¿de qué s' extranya? Després de tot una alocució destinada á la imprenta y á figurar en las cantonadas es un document públich, y en ell es natural que 'l seu autor hi aboqui tot lo such del seu ingeni. Pero ¿qué diria vosté si li ensenyava un simple ofici en que excitant á que 's pintin las fatxadas de las casas, hasta surt alló de Cervantes?

—¿Es possible?

—Tan possible, qu' encare que havia pensat guardarlo com un document curiós, tinch lo gust de posarlo desde ara á la seva disposició.

—L' accepto de mil amors.

—No 'n parlém més: demá 'l tindrà.

Y en efecte: l' endemá va enviarme'l.

Se tracta de un document preciós: no estranyin que 'l transcrigui. Hem convingut en que don Francisco de Paula es un gran home, y 'ls grans homes, com aquell animal tan gustós de que se 'n fan las butifarras, no tenen desperdici.

Aguántinse l' alé, y vajan llegint. Comensa ab tres versos de vuitsílabas.

«Dentro de espacio de tiempo
»relativamente corto,
»Barcelona dará albergue...

»á gran número de nacionales y extranjeros á ella atraídos, no tanto quizás por el certamen á que tiene convocadas *las naciones todas del mundo civilizado* (això ompla molt), como por el afán y el deseo de conocer á la que apellidó »archivo de la cortesía (ya pareció aquello) el »Príncipe de los ingenios, y titula segunda capital de España la fama universal.»

Després d' escriure aquest primer párrafo ¿no 's figuran á D. Francisco de Paula, acariciantse joyós y satisfet la patilla esquerra?

Pero aném seguint. Lo según párrafo comensa ab un endecassílabo:

«obligación que la cultura impone

»y deber de honra es para los barceloneses todos,
»procurar que el recibimiento que entre nosotros
»hallen

»cuantos con su visita correspondan
»á la invitación á propios y extraños dirigida, sea
»digna de unos y otros y no desdiga de la importancia y el renombre de que nuestra capital
»goza.»

Aquí acaba 'l según párrafo ó com si diguessem l' exordi del ofici. D. Francisco de Paula deixa la ploma y repatallantse á la cadira, s' acaricia la patilla dreta, somriu un bréu moment, torna á agafar la ploma y continúa ab versos de set sílabas:

«Agradable aspecto
»conviene por lo tanto
»que la misma presente

»y seguro de que así ha de apreciarlo también
»usted, tanto más cuanto el Excmo. Ayuntamiento
»de mi presidencia presta todas las facilidades
»posibles, concediendo franquicia de derechos á
»los propietarios que antes del 31 de marzo próximo soliciten y emprendan la restauración de
»las fachadas, de las casas de su pertenencia,
»(tans des ennobleixen l' oració), no vacilo en
»apelar á su patriotismo al rogarle, según lo verídico, se sirva disponer la práctica de tales operaciones en el edificio que posee en la (calle tal)
»para antes de la fecha en que ha de tener lugar
»la apertura de la Exposición.

»Dios guarde etc., etc.—Barcelona, etc., etc.—
»Francisco de Paula, Etc., Etc.»

Y ara fassin lo favor de dirme si aquest ofici en prosa y vers á la vegada, tan complicat, tan laberíntich, tan plé de transposicions y de llochs comuns no es també un retrato enter y verdader del home que l' ha escrit, considerant sens dupte inepte al seu secretari per concebir y redactar un document de tanta trascendencia.

¿Y qué dirém del discurs ab que vá sellar la clausura de la Exposició?

«Expositores, Jurados, Comisarios, Representantes de todas las naciones del mundo... (com si haguesen vingut totes) Ha llegado ya el solemne momento de la clausura... ¡Solemne!—No podía faltar aquest calificatiu desde un principi.)

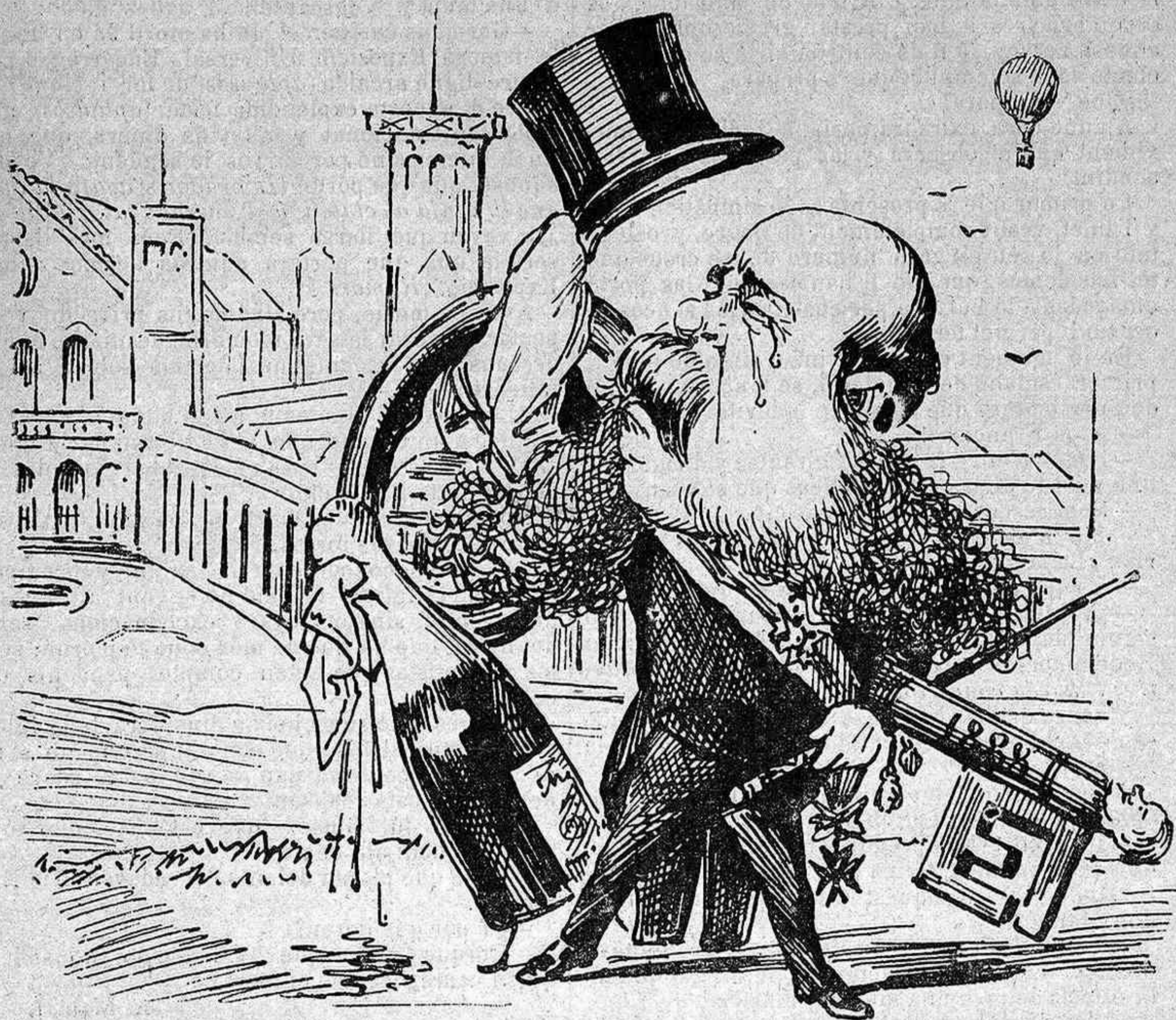
»Ley eterna, ley inmutable de la creación es que todo en el mundo tenga término... (tot, menos lo déficit de la Exposició)

»Mas antes de daros el ósculo fraternal de despedida, séame permitido que, después de habernos postrado de hinojos ante el Dios de nuestros altares y de haber elevado nuestros corazones al Todo Poderoso, etc., etc.»

Y aixís vá seguint per espay de un quart d' hora, abocant frasses fetas, frasses de pacotilla, sense una idea nova, sense un pensament original, sense un rasgo que pugua marcar l' importancia del acte: párrafos y més párrafos buits de sentit é inflats y en forma de bambolla com lo globo cautiu que 's balanceja al péu del Palau de Bellas Arts, esperant que li donguin corda per elevarse.

Teníam certa confiança en lo final del rimbombant discurs y va sortir també la frasse feta, frasse tan antigua, que segons lo Nou Testament va apareixer per primera vegada sobre 'l Portal de

¡L' ÚLTIM ADIÓS!

¡Adèu siau,
tiberis y jaranas!
¡Adèu siau,
ja estèu tancats ab clau!

Betlém, y que desde alashoras no l' han olvidada mès los constructors de pessebres:

«¡Gloria á Dios en las alturas y paz en la tierra á los hombres de buena voluntad!»

Per cert que al sentir-la deya un acreedor del Ajuntament:

—Ara sí que desconfío de cobrar.

—Y aixó, ¿per qué?—vaig preguntar-li

—Perque D Francisco acaba de fer la pau ab los homes de bona voluntat.

—¿Pero vosté te bona voluntat?

—Miri si: 'n tinch, que hi estat sense cobrar fins ara.

Després de aquest, un altre discurs en l' hemicle, deixant entreveure la celebració de una segona exposició universal.

Y per fi de festa, y ja á la nit, gran ovació á la Plassa de Sant Jaume. D. Francisco de Paula va haver de sortir al balcó per correspondre al entusiasme de las brigadas municipals, capitanejadas pel Sr Maseras, l' héroe del colegi 10, y aspirant á la plassa de comandant lo día que l'

Ajuntament se decideixi á crear lo cos de *alabarderos*.

—¡Llástima—deya un expectador—que la banda municipal no acompañi la ovació ab los acorts de la polka de las pedras de *Lohokeli* ..!

—Fugi d' aquí—va dir-li un altre al sentirlo—¿qué no sab que á Barcelona las pedras s' han tornat *tarugos*?

P. DEL O.

EN LA IGLESIA-MODELO.

Tots los edificios, palaus, barracas y pabellons de la Exposició están tancats; tots... menos la *Iglesia-modelo*. Y es que en aquest país, encare que 'l món s' enfonzi, las iglesias sempre suran.

Fa un dia trist, mès trist que la cara que feyan los moros de la *Galerta del treball* diumenje passat, al veure que la Exposició s' havia acabat y á n' ells encara 'ls quedavan casi tots los rosaris.

La porta de la *Iglesia-modelo* e: tá adornada ab cortinas negras. Dos ciris grochs creman á cada costat.

Desde certa distancia se sent lo tetrich ning... nang... de dugas campanas que ressonan dalt de la teulada de la Iglesia. A falta de campanar, dos escombriayres s' han prestat graciosament per aquest servey, á fi de contribuir á completar l'efecte de la solemnitat que 's prepara.

¿Qué 's prepara?

Alguna cosa extraordinaria, á judicar pèl moviment que s' observa y las personas que van acudint.

Lo primer que 's presenta es lo simpátich Rius y Tauler, vestit completament de negre, y ostentant en lo seu pit gran número de las creus que tè. Las demès, que no li han capigut, las porta amagadas á la butxaca, per ensenyarlas si acás la ocasió li permet ferho.

En lo moment en que l' inflat arcalde puja 'l primer esglahò de la iglesia, se li acostan nou ó deu personatjes que li estiran la levita.

—¡Don Francisco!

—¿Qué volen?— fa aquest, girantse y dirigintlos una mirada de las més patéticas que s' usan.

—Som acreedors de la Exposició.

—Me 'n alegro de véurels tan trempats y aixerrits, ¿La familia bona?

—Es que nosaltres desitjariam cobrar...

—¿Y justament á la porta d' una iglesia? No siguin heretjes. ¿Ja no recordan le que va dir lo Redemptor? *Ma casa es casa d' oració, y vosaltres l' havéu convertida en...*

Y sense acabar la frase de Cristo, don Paco escorra 'l bulto y las patillas, y 's fica dins de la iglesia.

Al poch rato compareix don Manuel Girona, ab un bulto sota l' abrich.

—¿Qué porta?— li pregunta en Durán y Bas, que en aquell moment arriba en companyia de 'n Pirozzini.—¿Qu' es aquest trasto que du amagat, don Manuel?

—Lo violí. Com m' han dit que aquí s' anava á celebrar una gran solemnitat, hi cregut que no hi estaria de mes una mica de música.

—¡Ay, don Manuel! S' ha molestat en vá. No estém per músicas, ara com ara. Las circunstancias no 'ns permeten tocar res.

—Bueno, bueno— replica en Girona.—No s' ha perdut gran cosa. ¡Aixó ray que no m' ocasiona cap gasto.—

Entretant van acudint diferentas personas, vestidas totas de dol rigorós, exceptuant las que van bastant blancas y las que no 's presentan gayre negras.

Aquest es un expositor, fabricant de gafets y gefetas, que ha alcansat dugas medallas d' or, una per las gafetas y un' altra pèls gafets.

Aquell es un que va exposar una máquina verdaderament útil y que no ha guanyat altre cosa que un dolor reumátich que 'l t' mitj baldat.

Aquell de més enllá es un expositor que tenia una instalació de paellas y ollas de ferro, y ha conseguit medalla de plata... com á fabricant de panyos y rajolas de Valencia.

La iglesia está ja completament plena: tothom procura situarse en un lloch ben cómodo y calentonet, esperant lo comensament de la cerimonia.

Desde dalt de la teulada, 'ls dos escombriayres donan l' últim repicament de campanas, y, restablert lo silenci á fora y á dins, don Francisco fa una senyal ab la vara d' arcalde y diu ab veu solemne:

—Ja es hora, senyors. ¿Comensém?

—¡Endavant. crida tothom— quan vosté vulga.—

Un expositor xino—que com á xino de debó no ha alcansat medalla de cap classe—s' enfila dalt d' una taula y 's descantella d' aquest modo:

—Germans caríssims: ¡Ja ha mort! Ja ha mort la famosa Exposició Universal. Encarregat pèl vostre digne arcalde (*aplausos*) de fer l' elogi fúnebre d' aquesta espléndida festa, (*aplausos*) me trobo tan emocionat y faltat de diners, que no tinch humor sinó per dirvos lo següent: ¿Veyéu aquesta quá que porto? (*L' orador s' agafa la quá que li penja al clatell, y l' ensenya al públich.*) ¿La veyéu que llarga sembla? Pues més llarga será la quá que portará aquesta hermosíssima Exposició. (*Rumors.*)

Avuy es morta, pero aixó no 'ns priva de respectar y honrar la seva memoria, desitjantli etern descans y derramant una llágrima sobre 'l seu fúnebre bagul.—

Al dir aixó, 'l xino salta de la taula, y aproximantse á un túmbul que hi ha al mitj de la iglesia, aixeca la tapa y posa en descubert lo cadavre de la difunta Exposició.

S' ajup sobre 'l cos mort y comensa á plorar ab totas las sevas forsas.

Los demès concurrents l' imitan, y prompte dintr' de la Iglesia-modelo no se sent altra cosa que sospirs, singlots, ays y exclamacions, sent de notar que 'ls que de més bona fé ploran; son los contratistas que tenen comptes pendants de cobro.

Mentres aixó succeheix á dins, fora de la Iglesia dos municipals—que son allí perque no s' hi necessitan—conferencian en veu baixa sobre l' acte que s' está realisant.

—¿Sabes tú, Gómez, qué está haciendo tota aquesta chent ahí dentro?

—Creo que ploran delante del cadaver de la Exposició.

—¿Y por qué lloran?

—Porque ahora que ha fallecido, no saben quién carregará con el mort.

A. MARCH.

¡¡INFELISSOS!!

(SONET.)

Tinch frente de ma casa un *angelet* que sembla que del cel haja baixat per ser lo desespero d' un remat de Tenorios que beuhen á galet.

Ja pot ploure á barrals, ja pot fer fret, sempre 'n veureu algún boca-badat fent de guarda-cantò, tot arrimat y fregant ab l' esquena la paret.

Jo, que l' he *conquistat* (y no ab rahons) y sè del péu que 's dol y cóm s' enginya, veyentlos tant babaus, haig d' esclama':

que Deu vos fassi ¡oh mansos! sants y bons, puig no 'us ne tocará de aqueixa vinya ni un sol rehim, ni un pámpol, ni un mal grá.

E. VILARET.

UNA CASSERA.

Lo qui no tè per menjar s' espavila.

La gana es un dels estímuls que donan més inventiva y eloqüencia. Perque no hi ha dupte, la gana es molt eloqüent.

Aquell ditxo que diu que gos fart no cassa, es

LOS FOCHS DEL DERRER DIA D' EXPOSICIÓ.

Cohets, bombas, trons, bengalas,
tot va ser molt boniquet:
al públich ja va agradarli...
pero, fills ¡hi feya un fret!

una de las veritats més grans que 's coneixen. 'L que va tip no 's cuyda de cassar; pero 'l que tè 'l ventrell buyt ¡ay, fillets mèus! aquell ho cassa tot.

Per donar una petita idea de lo que es capás de fer una persona *afamada*, aquí va un exemple que podriam titular: *Una cassera*.

Personatjes: *Un afamat*.—*Un estanquer de fora*.

Escena primera. *Un afamat*, que seu en una de las cadiras de la Rambla.

Son dos quarts de nou del vespre.

—Está vist, avuy no sopó... Avuy encare no he trobat cap ànima caritativa que m' hagi allargat una pesseta... es á dir: que me l' hagi donada, perque desgraciadament las pessetas no s' allargan... ¡ay! ¡venen, més justas!...

Vaja, 'l mon está perdut, per més que diguin lo contrari 'ls que menjan bè... ¡menjar bè!... ¡Aaaah!... Aquets badalls me delatan als ulls del próxim... Lo día que *debuti* ab un bon àpat necessitaré un *professor* que 'm vaji guiant ..

Se m' han esborrat tan de la memoria las prácticas del menjar!...

¡Aaaah!... ¡Ditxosos badalls!... Estich cridant la atenció de tothom...

..

Escena segona.—*Un afamat*.—*Un estanquer de fora*.

Un afamat.—¡Hola! ¿quí deu ser aquest subjecte que se m' assenta al costat?... Un foraster segurament... no fa la cara...

Ay, si jo sapigués fer alló de la joya ó lo dels cartutxos de perdigóns, ab quin banquet m' obsequiava 'l ventrell!... ¡Caratsos!... ¡quina breva encen!... Un home que fuma aquests *vegueros* bè pot donar alguna cosa de sí... ¡encare que no més sigui un duro!... Vaja, ja ha arribat lo mèu sopar, ó millor dit, ja ha arribat qui ha de pagarme!... Es qüestió de no perdre temps... A la una... á las dugas...

(*Dirigintse al foraster*.) Dispensi, si no es molestarlo ¿m faria 'l favor de dirme quin hora es?

L' estanquer.—Prou, home, aixó no es molestar... Dos quarts de nou tocats.

—(¡Cristo! ¡quin rellotje porta aquest individu, tot d' or!) Moltíssimas gracias.

—No hi ha de qué... disposi.

—Avuy precisament he dut 'l mèu *remontoir* á cal rellotjer perque se 'm parava... y no he pensat á endurmen cap més de casa... 'N tinch una col-lecció bastant numerosa, de rellotjes. A mi sempre m' ha agradat estar bèn provehit de tot ¿sab?...

Miri: tinch un' àncora ..

—¿De barco?

—No senyor, d' or, que ja li dich que no ha vist may una cosa com alló... (Ni jo tampoch.)

—¡Tantas cosas hi ha que un hom no ha vist may!...

—Vosté no deu ser barceloní ¿eh?

—No senyor, un servidor es de Riudoms.

—Si bè 's mira aixó no es cap mal... ¿Riudoms?... Me sembla que 'l tinch present aquest poble... provincia de Girona, si no m' equivoco...

—Sí senyor...

—¿Veu com li deya jo?... provincia de Girona.

—Dich que sí senyor que s' equivoca, perque es provincia de Tarragona.

—Bè, pèl cas es igual. Jo sabia del cert qu' aquest poble era de una provincia ó altre.

—Ah, aixó sí senyor.

—Vaya, vaya... Ves qui ho havia de dir que vosté sigués de Riudoms!... Y donchs ¿qué 'l porta per aquí?

—Home, hem baixat á veure la Exposició.

—¿Qu' es expositor vosté?

—No senyor, jo soch estanquer, per servirlo.

—No, home, no fassi aixó...

—¿'L qué?

—Ah, res, res... m' havia figurat que 'm do-

nava un puro... com que vosté ha dit: estanquer per servirlo...

—No havia gosat á oferirni' hi cap... com que son de la *dallonsas*... de la Tabacalera...

—P-è devegadas me sacrifico á fumarne algun... (De tres céntims.)

—Donchs, tingui, es triat.

—L' accepto per no despreciarli... Dispensim si no me 'l fumo ara, al vespre no 'm proban... (será per després de sopar: hem comensat per lo últim)... ¿Donchs vosté es estanquer?... Ara ja no s' en diu estanquers; pero, vaja, es igual... (Si gossés li demanaria un cigarrillo; pero, no, fora escamarli)... ¿Y qué li sembla de tot aixó?

—¿De qué?

—Home, de Barcelona, de la Exposició, de tot aquest trasbals...

—Veurá, si vol que li digui la veritat, encare no puch donar rahó de gayre cosa perque he arribat aquest matí y com aquell que diu no he tingut temps de veure res.

—(¿Un foraster arribat avuy, es á dir, qu' encare no ha estat foguejat!... ¡Oh, sort!) ¿Tot just ha arribat avuy vosté?... Donchs ja se li jira feyna!... ¡Aixó es una Babel!... ¿Vosté va anar á la última Exposició de París?

—Ja li he dit que un servidor es de Riudoms y...

—Bè, aixó no hi implica. Donchs si hi hagués anat, podria compararla ab aquesta que nosaltres hem fet y veuria lo enderrera que deixem als francesos... ¡Uy! no t' comparació... s' ha montat cada restaurant en aquest Barcelona!... Y' á propòsit de restaurants: ¿vosté encare no deu haver sopat?

—Si senyor, ja fa estona que ho he fet.

—¿De debó?... Miri, no m' enganyi, perque sentiria molt que vosté per prudencia m' amagués la veritat... No fassi compliments, home, vinguissen á sopar ab mí al restaurant!

—S' estima, moltas gracias.

—Vaja, vingui que 'm farà companyia... se m' ha fet molt simpátich vosté... y ademés ja pot compendre que 'ls barcelonins tenim obligació d' obsequiar als forasters que 'ns honran ab la seva visita.

—¿Pero no li dich que ja he sopat?

—¿Y aixó qué hi vol dir?... Pendrà alguna co-seta... Precisament ara estava aquí esperant á un amich meu, també foraster, per anar á can Justin y veig que no vè... Ja ho veu, aixís com aixís, jo havia fet lo pensament de convidar á algú... Y sobre tot, cregui que val la pena de veure un restaurant de *lujo*... ¿Vosté no ha estat may en cap?

—No senyor. Jo, fora del hostel de Manresa...

—Oh, donchs ja pot dir que no ha vist lo món per un forat y dispensim que li digui... No 's pot imaginar quin cop de vista més hermós!...

Los salóns está iluminats espléndidament; en las parets s' admiran magnífichs quadros al oli; los serveys de plata ressaltan sobre 'l blanch de las finíssimas estovallas, enlluhernant ab lo seu brillo; capritxosos rams de flors adornan totas las taulas, omplint la estancia de delicats perfums... ¡oh, es marvellós!... Los camarers serios y tibats, vestint de frach y corbata blanca, van servint tot alló més fi y més exquisit que un hom pot desitjar .. oh, aquella *carte*!...

—¿Quína carta?

—Vull dir la llista dels plats que serveixen... Vaja, decideixis á acompanyarme!

—¡Pero, home, si aixó deu costar un dinerall!

—Cá, s' equivoca. Per trenta ó quaranta rals miserables, li donan ampany y tot!

—¡Home! 'm sembla molt car.

—¿Car?... No ho cregui. Y després, no ha de pagarho pas vosté!

—No 's pensi que ho digui per aixó.

—Oh, ja, ja... ¿Con que, m' ho desprecia?

—Si ho posa en aquest terreno... Vaja, vinch encare que no més sigui per veure las grandesas que m' ha explicat.

—¡Oh! ¡s quedarà aixís, encantat!... (¡Al fi sopo!... Molt m' ha costat; pero al últim... ¡Ay, quin ápat m' espera!... ¡Si cada día hi caygués un estanquer de Riudoms!..)

—(Si aquest tipo vol jugarme'n alguna, li clavo una garrotada que 'l deixo al sít!)

—Se 'n van tots dos fent brasset cap á can Justin.

..

Lo sopar fou espléndit, superabundant.

A l' estanquer ¡ay! la festa va costarli quatre duros y 'l dormir una nit al Govern Civil per haverse insolentat ab l' autoritat.

Al *ex-afamat* li sortí més barato: un tip de corre y una garrotada de las que deixan senyal

—¡L' ofici está perdut!—exclamava 'l busca vidas, al veure's á salvo.—Vés per arreplegar un sopar, quin escándol s' ha de moure!... ¡Qué n' aném de mals! ..

En fi, que no 's perdi tot... encenem' hi aquell cigarro de Riudoms!...

JUST ALEIX.

DIALECH.

—¿Cóm es que no m' han obert aquest dematí quan hi vingut?

—Perque jo encare estava en camisa.

—¡Y qué!...

R. I. P.

FAQUINETO.

Lo telégrafo ha anunciat la mort del Sr. Faquinet.

Era un notable ingenier, que havia desempenyat còrrecs importants á Barcelona y contava en la nostra capital numerosas simpatías.

Era ademés un home de cor.

Un rasgo de la seva existencia.

No fa pas vuit anys que va acabar la carrera de dret.

No content del títol de ingenier, y á una edat ja molt avansada, se li antolxá seguir la carrera de advocat.

Hauria pogut estudiar privadament y examinar-se á fi de curs; pero 'l Sr. Faquinet no passava per menos que per acatar puntualment los debers de la disciplina universitaria.

Era un espectacle curiós veure á aquell home ja vell y venerable, de alta estatura y fornida presencia, entre mitj de la jovenalla alborotada y alegre, discutint ab sos condeixebles en los patis de la Universitat, entrant á la classe cada dia y recullint ab la major atenció las lliçons del catedràtic.

Més de un cop comissions del servey lo privavan de assistir á l' aula, y en aquest cas, may, ni una sola vegada deixava de posarho en coneixement del catedràtic, impetrant la seva venia, com á bon estudiant qu' era. Y era inútil que 'ls catedràtics tractessin de rellevarlo de aquesta atenció: Faquinet, á pesar dels seus seixanta anys, volia cumplir fins á la nimietat los debers d' escolar aplicat y respectuós.

OBIOLS.

Ha mort també 'l degá dels mestres barcelonins... y crech també que dels espanyols.

Tot Barcelona 'l coneixia: petit d' estatura, arrugat de cara, ressect. y ab aquella fixesa propia dels homes sorts, anava sempre sol, planxant 'l empedrat dels carrers ab las sabatas.

S' havia tornat sort com una campana.

Un dia un seu nebot, molt amich meu, trobantme jo á casa seva, va obrir la porta de una cambra contigua al salonet ahont eram, dihent ab véu alta:

—Mira 'l tio com compón!

D. Mariano taral-lejava y manotejava, batent lo compás, tan abstret, que ni va adonarse de nosaltres.

Era un enamorat del art diví.

Desdè molt jove abandoná la carrera comercial á que sos pares lo destinavan, dedicantse ab gran passió al estudi del violí. Fou son primer professor lo mestre Vilanova: més tart rebé lliçons de armonía de Arbòs y de armonía y composició de D. Baltasar Salduní.

Al any 31 se 'n aná á Italia. Ne contava 22 de edat, puix havia nascut lo 26 de novembre de 1809.

Allá conegué á Mercadante, y més que amiatat contragué envers lo célebre mestre nopolita un afecte filial: sempre més havia d' estimarlo y respectarlo com á un pare. En companyia seva seguí una gran part de Italia, Alemania y Fransa y al any 37 buidá sas juvenils inspiracions en una ópera *Odio ed amore*, escrita sobre un llibret de Felice Romani, y estrenada ab éxit en lo gran teatro de la Scala.

Al tornar á Barcelona trobá la ciutat en plena ebullició musical. La nova generació, á favor de la llibertat política, s' emancipava de la tutela del *Teatro de Santa Creu* que fins á las horas havia gosat lo privilegi de teatro únich. No contribuí poch Obiols á la formació del Liceo de Montesión, germen del actual gran Teatro del Liceo.

De aquell y de aquest fou director artístich durant molts anys, y del Conservatori que va formarse n' ha sigut també fins ara director.

Durant la seva llarga existencia ha compost molt: missas, salves, himnes, cantatas, sinfonías, oberturas, melodías y hasta métodos de solfeig. A l' any 74 va donar á la escena sa segona ópera titulada *Edita di Belcourt*, que sigué extraordinariament aplaudida.

Incólume en sas creencias, ni després de tants cambis y transformacions com ha anat sufrint lo gust del públich, havia pogut olvidar may que ell havia sigut un dels deixebles predilectes de Mercadante.

Tan ell com la seva música s' havian anat fent vells.

Ab la mort de Obiols podém dir que ha mort definitivament la escola napolitana.

R.

ESPIGOLEIG.

Fernández y González, pintat per Melcior de Palau (1).

«Ab detalls que hauria fet seus lo célebre *velonero* sevillá, referia la seva entrevista ab Dickens, y la estupefacció de aquest al oír lo nom de Fernández y González, lo primer novelista del món, los concells á Dumas, los elogis de Víctor Hugo.

—«Jo só Calderón y Schiller y Shakespeare —cridava un dia hostigat per un crítich que intencionadament acabava de tirar per terra las sevas obras — jo ho só tot: lo que hi ha aquí es que só massa modest.

»Rialla general en lo rotllo literari.

—«¿Pues qué—afegí ab aquella rapidés que li era característica—si no fós modest me trobaria aquí entre vostés?»

Ab l' únich ab qui transigia Fernández y González era ab Zorrilla, y encare fent molts restriccions. Zorrilla era, dintre de la poesia l' element femení y ell se reservava 'l fort ó 'l mascle.

Als demés poetas no 'ls perdonava. De una manera molt celebrada, deya referintse á la discordancia entre 'l fondo y la forma, ó millor á la petitesa del primer en relació á la segona que se li figurava un ratoll ficat dintre de una armadura.

A dos joves que havian obsequiat á Zorrilla ab un esmorsar, Fernández y González va dispararlos lo següent sonet, fins avuy inédit:

«¡Oh indolente reclamo. oh torpe audacial
¡Oh de igualdad insólito derrochel
Por todas partes ciega á troche y moche
extiende su nivel la democracia.

»La huera vanidad do quier se vacia:
no hay de ella descansar ni aun por la noche,
y, en asno ó en jamelgo, en carro ó coche,
se nos presenta desgñada y lacia.

»No hay reyes ni aun del genio; ya el Parnaso,

(1) *Acontecimientos Literarios*.—REVISTA CONTEMPORÁNEA, n.º 312.—30 noviembre 1888.

¡¡ Rompan filas !!

los diamantinos muros por el suelo,
tierra mostrenca es, abierta á todos;
»franca la entrada y fácil está el paso,
y sin ser aguilucho, ni mochuelo,
hay quien volar pretende con los codos.»

Fernández y González era la vanitat més colossal que s' ha conegut en lo gremi literari.

Un de nostres més vigorosos autors dramàtics, M. Z. (¿Marcos Zapata?) proposava que s' escribís lo següent epitafi sobre 'l seu sepulcre:

«En esta fosa cristiana
yace el más grande portento,
de inspiración, de talento,
y de vanidad humana.»

Un pensament de Selgas.

L' infortunat Selgas, sense ser un geni literari, trobava sovint punts de vista nous, originals y sobre tot exactíssims.

De un article titulat *La conversación* extrayém un párrafo, que pinta la lleugeresa ab que 'ls homes enrahonan de tot y de tots y la facilitat ab qu' escorren lo bulto si se 'ls demana compte de sas paraulas.

Diu aixís:

«Allí parlan dos. Oíulos d' amagat si podéu. Prenéu taquigráficamente la seva conversa. Aixís que acabin de parlar diguéulos que firmin lo que han dit. De cent que parlan, noranta nou no s' atrevirán á firmar lo que han parlat.»

FURA.

FILIPICA D' UN DRAPAYRE AL SÉU TRACTE.

Si dús encerats, t' enceran;
si portas panyos, t' apanyan;
si 'm compres pipas, m' empipas;
si 't faig dú ganxos, t' enganxan;
si portas trompas, te trompan;
si concertas cansalada,
sent qüestió de conna, 't connan;
y si dus gafas, t' agafan.

Compras sarrons, t' ensarronan;
que compres fabas, t' hi enfabas;
que vas al Born, t' ensibornan;
que vas als Encants, t' hi encantas;
compras coloms, t' encoloman
los m's dolents de la gabia,
y si compres guitarretas,
deixas xafart' la guitarra.

Sent aixís d' aquí endavant
mano que 't posis las calsas
y 't donaré tots los gustos
que puguis imaginarte.

Si vols micos, tindrás micos;
si vols natas, rebrás natas
vols bolets, vindrán bolets;
vols rabes, te daré rabes;
vols pebrots, al punt pebrots;
vols guatllas, te diré guatllas.
¿Tunyina?... ¡al moment tunyina!
¿Castanyas?... ¡vingan castanyas!

De tota aquesta cartilla
demana, bleada, demana;
y si vols un moch de gall,
obra la boca; y si pansas,
mou lo llabi; y si estofat,
fès un signo; y si tomacas,
t' estomacaré y en paus,
y cuydado ab la carbassa.

M. BADÍA.

CONTRASTS.

Ja diu bè 'l ditxo que 'l que no 's. consola es perque no vol.

Aquí tenen á don Francisco de Paula. Hi ha una pila de personas—entre las quals, modestia apart, tinch lo gust de contarme—que creuhen ab tota formalitat que l' arcalde ha compromés á Barcelona de mala manera y que, si certas responsabilitats poguessin ferse efectivas, vindria un dia en que se li demanaria compte dels seus disbarats.

En cambi, ara resulta que 'ls concejals están tan engrescats ab ell, que tractan de ferlo sant, aixecantli després una capella davant del Restaurant del Parch, ó vora d' alguna altra fonda acreditada.

Y es que en lo món hi ha gustos de totas menas y homes de totas opinions.

Vajin per qualsevol carrer, y lo primer que 'ls vindrá al davant será un subjecte que passa embossat fins als ulls ab la capa, tapabocas per anyadidura y guants peluts.

Pero caminarán deu passos, y toparán ab un altre ciudadá vestit de dril, las manetas voleyant, barret clar y sabatas rossas escotadas.

En los teatros hi ha personas que per res del món voldrían assentarse en un extrém de fila. ¡Es tan incómodo aquell puesto! Tothom vos atropella; los que surten als intermedis, los que transitan pel *pasillo*, los que entran en la vostra fila, las criaturas que 'ls seus pares deixan sueltas...

Revers de la medalla. Hi ha personas que quan van al teatro si no poden tenir cap de fila ja ho deixan corre. ¡Es tan cómodo aquell puesto! Un home s' assenta quan y com vol, pot apoyarse librement sobre un brás de silló sense que 'l vehí li apreti; los xicots que venen diaris y 'ls acomodadors que reparteixen programas passen pel seu costat y un no m's ha de fer que allargar la má... ¡es una verdadera delicia!

¿No 'ls ha succehit may á vostés aturarse davant d' una camisería ó botiga de robas?

Pues de fixo que en los aparadors haurán vist alguna corbata, mirantse la qual haurán pensat:

—¡Quína corbata més rara! ¡quína forma més estupenda! ¡quín color més virolat! Ni que me la regalessin no la portaría.—

Sin embargo... al cap de cinch minuts d' haverse vostés fet aquesta reflexió, ha entrat un jove en la camisería y ha demanat una corbata.

—¿Quína?—li ha preguntat l' amo

—¡Aquella que hi ha al aparador, tan bonica, tan fina, tan elegant!—

Es dir, la mateixa corbata que vostés no portarian ni que 'ls la regalessin.

En totas las épocas y en totas las parts del món, hi ha personas que están contentas y 'n hi ha qu' están tristas.

Los uns s' exclaman perque tot los va malament. Los altres ballan d' alegría perque tot los marxa bè.

Quan un bolsista pert, n' hi ha un altre que guanya. Aquell se pega un tiro: aquest compra un tiro de caballs.

¿Veuhén? Las donas sempre 's queixan de que 'ls lloguers están caríssims y 'ls preus dels queviures insoportables.

Pues á mi ahir, á la fira de Santa Lluçia, per vint céntims varen donarme un conill, un gall y una casa ¡ab dos balcones!

MATÍAS BONAFÉ.

UN MÚSICH MUNICIPAL.

—¡Gracias á Dèu qu' estém llestos! Ara lo difícil serà cobrar la feyna...

LLIBRES.

PATRIA Y NACIÓ, —per J. DALMASES GIL.—Hem rebut un exemplar del discurs que ab aquest títol pronunciá son autor en la sessió inaugural de la *Juventut catalanista* lo dia 24 de novembre últim. Es una exposició calurosa de las ideas particularistas aplicadas á Catalunya, feta en prosa correcta y animada.

LA GRAN EXPOSICIÓ, —per D. Joan Molas y Casas.—A pesar de haverse tancat las portas dels Palaus del Parch, no per aixó ha perdut l' interès lo poema satírich que ab tanta acceptació vé publicant lo conegut escriptor Sr Molas y Casas.

Lo quadern seté, que tenim á la vista, comprén los cants XIII y XIV. En lo cant XIII (Reunió de las estátuas) fa l' autor de una manera molt ingeniosa la Historia de la Exposició; y en lo XIV visita ràpidament la Secció de Minería, la Cabanya filipina, l' Umbrácul, la Iglesia Modelo, l' Aduana, y algunas otras dependencias.

Com de costum conté 'l quadern bonichs grabats deguts al Sr. Miró. RATA SABIA.

PRINCIPAL.

Res de nou.
«La ducha», «Adios Madrid», «Cariños que manan».

¿Y donchs, Sr. Palencia, qu' hém de fer? ¿Qué no 'n tenim cap de preparada?

Vosté ja sab que al públich li agrada cambiar. Ja ho diuhen los italians:

«*Per troppo variar natura é bella.*»

Lo qual traduhit al llenguatge de contaduría, vol dir: «Las grans entradas no 's logran sinó ab las grans novedats»

LICEO.

¡Si n' hi avia de curiositat per tornar á sentir al Stagno!

Apropósit de aquest artista recordava un periódich local, que á pesar de dirse Vicents, lo célebre tenor se cambia aquest nom pèl de Robert, en memoria del gran éxit que fa vintitres anys havia alcansat aquí á Barcelona, cantant *Roberto il diávolo*.

¡Vintitres anys!... ¡Com passa 'l temps!

Stagno 's manté jove y més ferm que may. Altres tenors han rebut la véu de la naturalesa: pero Stagno se l' ha fabricada ell mateix á copia d' art: sab lo que li costa y la conserva. ¡Sembla imposible!

Ingrata al principi de sentir-la, l' oído s' hi acostuma fàcilment, y en certas ocasións entra ja no sols á l' orela, sinó dintre l' ànima. Es veritat que Stagno s' hi deixa anar, y en los moments culminants esclata poderosa, arrebatadora, dominant sobre tot lo sentit fins aré.—Pinyol per pinyol los pinyols de Stagno.

Fou aplaudit ab frenesí en la siciliana del acte primer y en la volata del duo del tercer acte, que hagué de repetir, per acallar los aplausos del públich. En lo resto de l' ópera 's mostrá l' artista inspirat de sempre.

¿Y qué dirém de 'n David? ¿Quí al sentirlo creurá qu' es un gueto l' home que fa un *Beltramo* inimitable? una veu poderosa, extensa, pastosa, robusta, que ompla tot lo teatro, y una figura arrogant, tétrica, perfectament concebuda y felisment interpretada: ab aquests elements la representació de *Roberto* va ser per David una ovació contínua.

Sobre aquests dos personatjes descan á tot l' éxit de l' obra.

Perque, la Grog, diuhen qu' estava mol emocionada.

Siguém caritativus: respectém per avuy la emoció de una artista que 's presenta per primera vegada davant de un públich tan temible com lo del Liceo. ¡Qué s' hi ha de fer! Se tracta de una dama... Mostrémnos amables...

La Trisolini 'ns deixá sentir en la part de Isabella alguna desafinació y molta, moltíssima agilitat de garganta.

Lo tenor Ramis sortí ayrós del seu paper. Ara no s' envaneixi... y quan canti procuri no obrir tan la boca, que no es aixís com se menjan los aplausos del públich.

Los coros regulars; l' orquesta bè; la direcció acertada... y 'l cos de ball ab aquells llensols tan curts encarregats de la part cómica de la representació.

Ahir devía debutar lo nou tenor Marchi ab *Mefistófele*.

Allá veurém cóm se 'n sortirá.

ROMEA.

Lo sublime en lo vulgar ha sortit bé baix l' acertada direcció del Sr. Bonaplata.

Tan bè, que aquest apreciable actor se ha reservat aquesta obra pèl seu benefici.

Conti ab un plé.

ESPANYOL.

Dilluns va efectuar-se un concert ó benefici de la societat *Artística musical*.

Una concurrència lluhida y numerosa aplaudí las principals pessas del programa, en especial l'obertura de *Mignon* y l'*Ave Maria* de Gounod executadas per l'orquestra, baix la direcció del mestre Goula; com tambe 'ls coros cantats de una manera deliciosa per la societat *El Eco de la Coruña*, que tot Barce'ona ha tingut ocasió de aplaudir aquests últims dias.

TÍVOLI.

Res de rou

Pero sabém que dintre de poch s'estrenará una sarsuela de circumstancias, en dos actes, titulada *Hotel Internacional*, y deguda al aplaudit autor Sr. Coll y Britapaja. L'obra está en ensaig, y 'ls pintors Srs. Urgellés y Moragas tenen ja molt adelantadas las decoracions que s'estrenarán al efecte.

NOVEDATS.

Per dijous que vè s'anuncia en aquest teatro l'estreno del juguet cómic del nostre estimat company C. Gumá, titulat *L' amor es cego*.

La funció correrá á cárrech de la societat *Jove Catalunya*, y es de creure, donadas las bonas noticias que de *L' amor es cego* tenim, que entre l'aliciant d'aquest estreno y lo escullit del programa, lo teatro 's veurá molt concorregut.

En lo próxim número ja 'n dirém alguna cosa.

ELDORADO.

Certámen nacional.

Un certámen de balls cants y extranyesas.

La repetició miléssima primera de tantas y tantas revistas que treuen sempre 'ls mateixos *clichés*, fentlos desfilat l'un darrera de l'altra á través del escenari.

Lo llibre de l'obra es pobre de ingeni, escás de novetat y exempt de xistes.

En cambi te uns quants números de música animadíssims: serveixin d'exemple las seguidillas, la soledad y la jota del según quadro y principalment l'habanera del *Café* del quadro tercer, que ó molt m'enganyo ó está destinada á adquirir tanta ó més celebritat que la famosa *Pobre chica!* de la Gran-vía.

Ja m'ho sabrán dir.

L'obra ha sigut posada á tot gasto ab bonichs trajos y estrenantse dos hermosas decoracions degudas als Srs. Urgellés y Moragas.

Es la manera de atreure al públich, que de un quant temps ensá mostra especial predilecció per aquest teatro.

CALVO Y VICO.

Tambè aquí ha sigut aplaudida una sarsueleta procedent de Madrit, que porta 'l titol de *Chateau Margaux* en la qual la senyora Zaldívar hi alcanca merescuts aplausos.

CIRCO EQUESTRE.

Continúa representanse *Aladino* ó la *Lámpara maravillosa*, montat ab molt luxu de trajos y vistós decorat.

Las evolucions de la gent menuda que pren part en la representació son cada nit molt celebradas.

De manera que la *Lámpara* tè blé per dias.

N. N. N.

A LA VIGILIA.

¿Es dir que t has enfadat
pel petò que t' hi donat?

¿Es dir que fas mala cara
y 'l sentiment dura encare?

Vaja tonta, vina aquí
y escolta 'l que 't vaig á dí
ran ranet y á cáu d' orella
que 't sabrá con mel d' abella.

Si sabessis ¡oh ma aymía
l' afany ab que 'l cor ansia
ser demá de *matinada*
qu' estarás ab mí enllassada!

Llavoras tots dos solets
arraulits com colomets
vull fartarme de besarte
y mil probas d' amor darte.
Vull omplir la tèva cara
de petons com t' he fet are,
y en tos ulls y en tas galletas
y en ton front y en tas manetas;
y en tos llabis en excès
te 'n farè encare molt més,
fins que 'ls mèus ja nerviosos,
insensibles, tremolosos,
sechs y aixuts y ab convulsions
restin morts fente petóns.

R. COLL GORINA.

Definitivament la senmana próxima 's posará á la venta l' *ALMANACH DE LA ESQUELLA DE LA TORRATXA*. ¡Ja veurán quín cop farém! Un tomo, en quart, de 216 planas, ab traballs suscrits pels principals autors catalans, y la friolera de 250 grabats, deguts á 15 artistas distints. Ara no 'ls diré sinó que amaneixin la pesseta, y sobre allá á mitja semana, cap á ca'n López á buscarlo. Lo dia que surti ja veurán la botiga guarnida, com en las grans so'emnitats.

«Preparéu la tela,
designéu pintor
y mans á la obra
ans no 's fassi fosch.»

Una cosa per l' istil van demanar en plé consistori del Ajuntament varios regidors, entre ells lo Sr. Sol y Ortega, ple de afany per ilustrar la galería de catalans ilustres ab lo retrato del Benemérit.

Tots los catalans que allí figuran, varóns distingits en las lletras, en las arts, en las ciencias, en la guerra ó en la política, avants de gosar de un honor semblant primer han hagut de morir-se deixant que 'l temps, l' únich jutje incorruptible y desapassionat que pot fallar sobre 'l mérit verda-der dels personatjes, pronunciés lo seu veredict.

Y ara 'l Sr. Sol tracta de cegar la ventatja al temps, y no espera siquiera á que 's presenti la liquidació del gran certámen universal, ni á que 's vegin las conseqüencias.

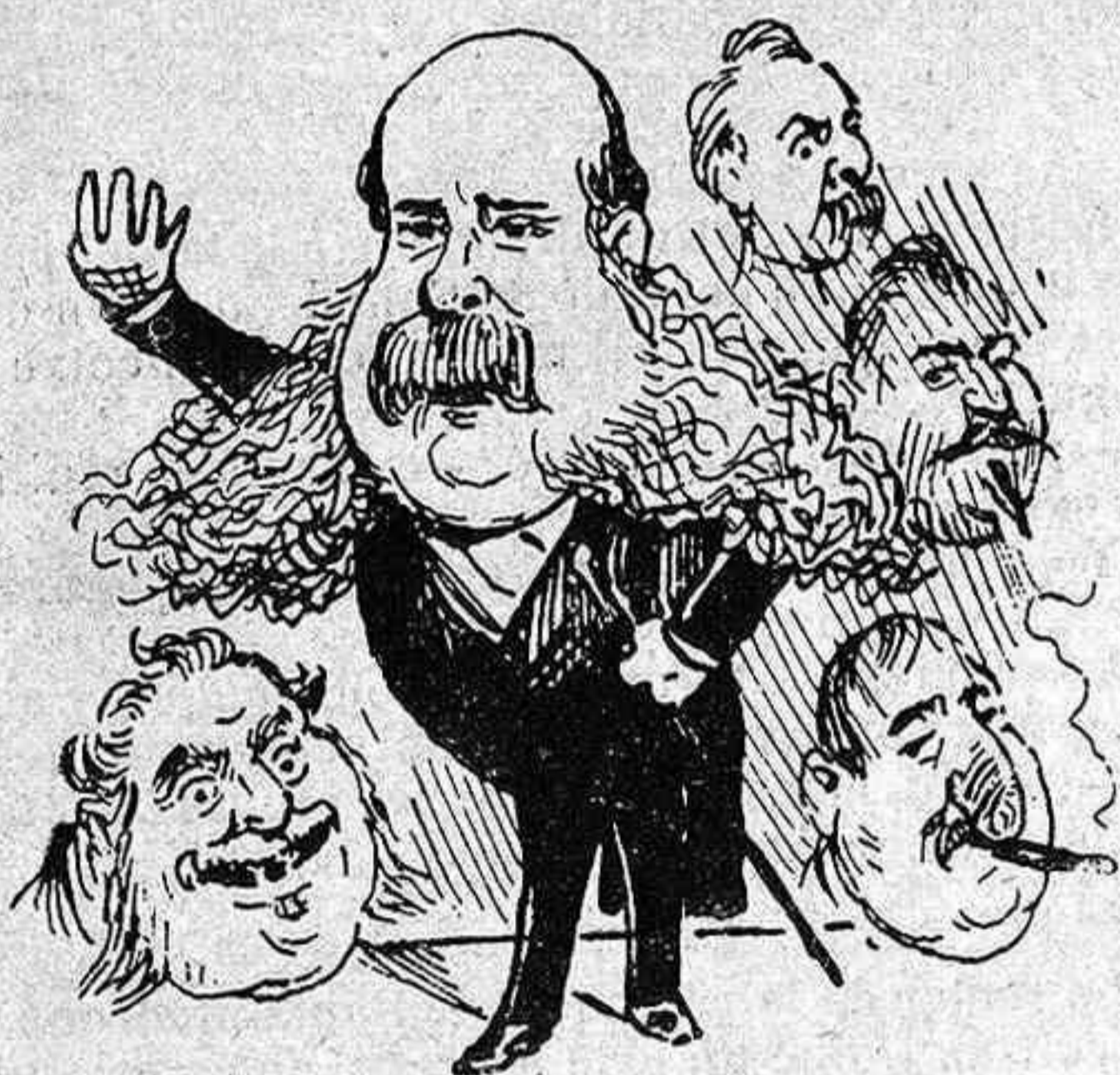
Sobre aquest paticular me permetré una metáfora.

Totas las monedas falsas quan surten del encuny, lluentas y brillants, semblan bonas.

LO DISCURS DE D. FRANCISCO.

¡Expositores, jurados, comisarios!...

¡La ciudad que ostenta por blasones las cuatro barras!...

¡Amen!

Se necesita l' us y 'l desgast per apreciarlas degudament.

Al últim se 'n va la capa que las cubreix y desota de la plata apareix lo llautò de llumanera.

¿Perqué no hem de deixar á las generacions futuras que realisin lo projecte pietòrich del seyyor Sol y Ortega?

¿No son ellas las que han de rosegat los ossos dels actuals despilfarros? Donchs que siguin ellas també las que expressin l' alegria y la satisfacció, i' admiració y l' entusiasme per l' autor de la sèva prosperitat.

A pesar de la alocució rimbombant de D. Francisco, demanant banderas y domassos, van ser molt contats, dissapte y diumenje de la senmana passada, los balcones que van engalanarse y molt menos los que 's van iluminar

Bè es veritat que feya molta humitat.

Y encare que la véu de D. Francisco arriba al cel, també es veritat que al cel l' escoltan com si sentissen ploure.

En cambi ell va rescabalar-se.

Y va efectuar una professò cívica exornada ab banderas de totas las nacions.

Aquell dia tenia 'l cap ple de banderas y las va treure.

Un espectador, després de contemplar la comitiva:

—Moltas banderas hi anavan; pero hi anavan encare mes *pendons*.

Jo la vaig veure desfilat per la ronda de Sant Pere.

O com si diguésem: per la *grand avenue* del Fanch.

La comitiva va empendre pèl mitj del carrer, cubert enterament de pastetas.

¡Quíns baixos de pantalons van posarse aquells ilustres representants de tantas grandesas!..

Encare 'm sembla veure á un militar fent verdaderas tercerillas, saltant bassals y fangueras per no esquitxarse l' uniforme.

L' únich que mirava á terra sense veure ahont posava 'ls péus era D. Francisco de Paula. Estava trist y avergonyit. Pensava tal vegada ab la dessidia de brigadas municipals que sabent que per allá havia de passar una professò tan lluhida no s' havían cuidat d' estendre sobre 'l pis una generosa capa d' arena.

Y pensava de segur en lo que dirian de Barcelona 'ls regidors de Madrit que formavan part de la comitiva.

Sobre 'l particular no ha d' encaparrarse gayre.

Als que 's queixin de l' estat de abandono del Ensanche, díguinls' hi que aquí en cambi fém grans castells de foch y celebrém francatxellas á diari.

Y que 'l fanch lo deixém formar expressament pera major comoditat dels escultors que 's dedican á modelar estátuas per compte del Ajuntament.

La vinguda dels coros y orfeons á Barcelona influirà notablement en lo cultiu y ensenyansa de la música.

Apart de que las societats corals modificarán lo sèu sistema de interpretar la música popular, deixantse de cridar y donant al cant los deguts matisos, sembla que tracta ja de constituhirse or-

feons compostos de joves intel·ligents y coneixedors de la música; alguns dels quals fins s'han distingit com a solistas.

Molt celebrarem que marxi endavant la idea, y que quan vinga l'ocasió 'ls orfeons barcelonins deixin en lo lloch degut la fama y 'l bon gust musical de Barcelona.

En lo discurs de clausura de la Exposició, don Francisco va recordarse de tothom, menos de la premsa.

No pot figurarse l'arcalde de Barcelona, lo resentit que hi quedat.

De consegüent si no l'alabo que no 's queixi!

¿Y 'l Sr. Girona quinas atencions ha tingut ab los periódichs?

Lo día del banquet de la comissaria regia va invitar als representants dels diaris locals; pero va colocalos al extrém del saló desde ahont no van sentir ni ferse capassos de cap brindis.

Després de tot, encare va ferlos un favor, que 'ls discursos de D. Manuel y 'ls de D. Francisco son un gran inconvenient per la bona digestió.

Pero ab qui va lluhirse D. Manuel va ser ab los sindicats dels periódichs estrangers, de provincias y de las revistas locals.

Després de demanar una llista de tots los individuos que componen dits sindicats, se contentá en enviarlos tres tristes invitacions, que li van ser retornadas.

¡Jo ja ho veig!

Si D. Manuel Girona arriba a convidar a tantas bocas, potser n'hauria vingut a menos, y durant una llarga temporada s'hauria vist privat de tirar pilota a l'olla.

L'acta de clausura de la Exposició va ser firmada ab plomas d'or y de plata.

Massa gasto y molta falta de propietat.

Lo més económic y natural hauria sigut que s'hagués firmat ab plomas de ganso.

Final de la Exposició:

Un gran castell de fochs.

Final del gran castell de fochs:

Una reproducció feta ab flamas de bengala del pórtich y del intercolumni del Palau de la Industria.

Los pirotécnicos barcelonins son més filosops de lo que semblan.

¿Qué ha sigut la Exposició? Un castell de foch molt brillant. ¿Qué 'n queda? Un munt de capsas de cohets xamuscadas... y molts comptes per pagar.

En los últims días de l'Exposició, la concurrencia va ser numerosa ¿per qué negarho?

Pero en cambi en lo primer período, alló més que una Exposició universal semblava una Exposició de la soletat.

Y ara s'entusiasman los partidaris de la gran calaverada, porque haventse presupostat 1 milió de pessetas d'entradas pels torniquets se 'n han arribat a recaudar 1.220,338, ó sigui una diferencia en més de 44,067 duros.

Aixó estaria molt bé si 'ls demés ingressos haguessen correspost també als càlculs fets y si 'ls gastos no excedissen de molt a lo calculat.

De totas maneras, las entradas corresponen a un terme mitj de 5,000 pessetas diarias.

Y ara comparin aquest resultat tan trist ab lo de totas las demés Exposicions universals celebradas fins aquí, y será precis confessar que baix aquest punt de vista, 'ns correspon lo darrer puesto.

S'ha tancat la Exposició; pero no s'ha tancat encara la cuyna del *Hôtel de ville*.

Diumenje, *lunch*, ab l'excusa de la clausura.

Dilluns, gran dinar en obsequi dels regidors de Madrid.

Y s'anirà continuant.

Qu' es lo que deya un regidor:

—Nos queda encare un gran saldo de xampany, y no l'hem pas de tirar al carrer.

S'anuncia la próxima publicació de un llibre titulat: *Los parásitos de la Exposición*.

L'estém esperant ab ansia.

Després de la Exposició de productes de totas classes, una gran exposició de parásits.

Nada, que 'ls enganxin ab agullas y al *Museo Martorell* faltan batioletas.

Una escena popular.

Entrava la comitiva, diumenje a la tarde, per l'Arch de triunfo del Saló de Sant Joan, quan darrera d'ella penetra pèl mateix camí un cotxe de lloguer.

—¡Un cotxe!... ¿Qui será?—exclama la multitud ab extranyesa.

Y de moment se descubreix la macissa figura de D. Ignaci, somrient y satisfet.

Lo públich l'esbronca y ell tan tranquil y ab lo puro a la boca, xuclant y rihent, com si digués:

—Cridéu, cridéu, que a mí las brevas del Jurat de tabacos, encare 'm duran.

Lo rector de la parroquia de Santa Madrona no va consentir que un jove fos padrí de un criatura, per no haverli sabut respondre a unas quantas preguntas de Doctrina cristiana.

Y no hi hagué altre remey que confiar lo càrrech de padrí a la padrina.

Vingué l' hora de pagar, y aixís com a totas las parroquias de Barcelona, l'administració del batisme no val més que una pesseta, lo rector de Santa Madrona exigí una pesseta y mitja.

Jo no ataco al rector; al revés lo disculpo.

La parroquia de Santa Madrona radica en lo Poble Sec y allí l'aygua beneyta déu anar més escassa qu' en lo restant de Barcelona.

Hem vist lo tomo *Idilis* de Apeles Mestres, que ha comensat ja a posarse a la venta.

Es un dels llibres més suntuosos y elegants que han sortit de las premsas barcelonesas. La impressió es notabilíssima y 'ls dibuixos magistrals. Respecte al text no cal dir sinó que la majoria de las composicions han sigut premiadas en públichs certámens.

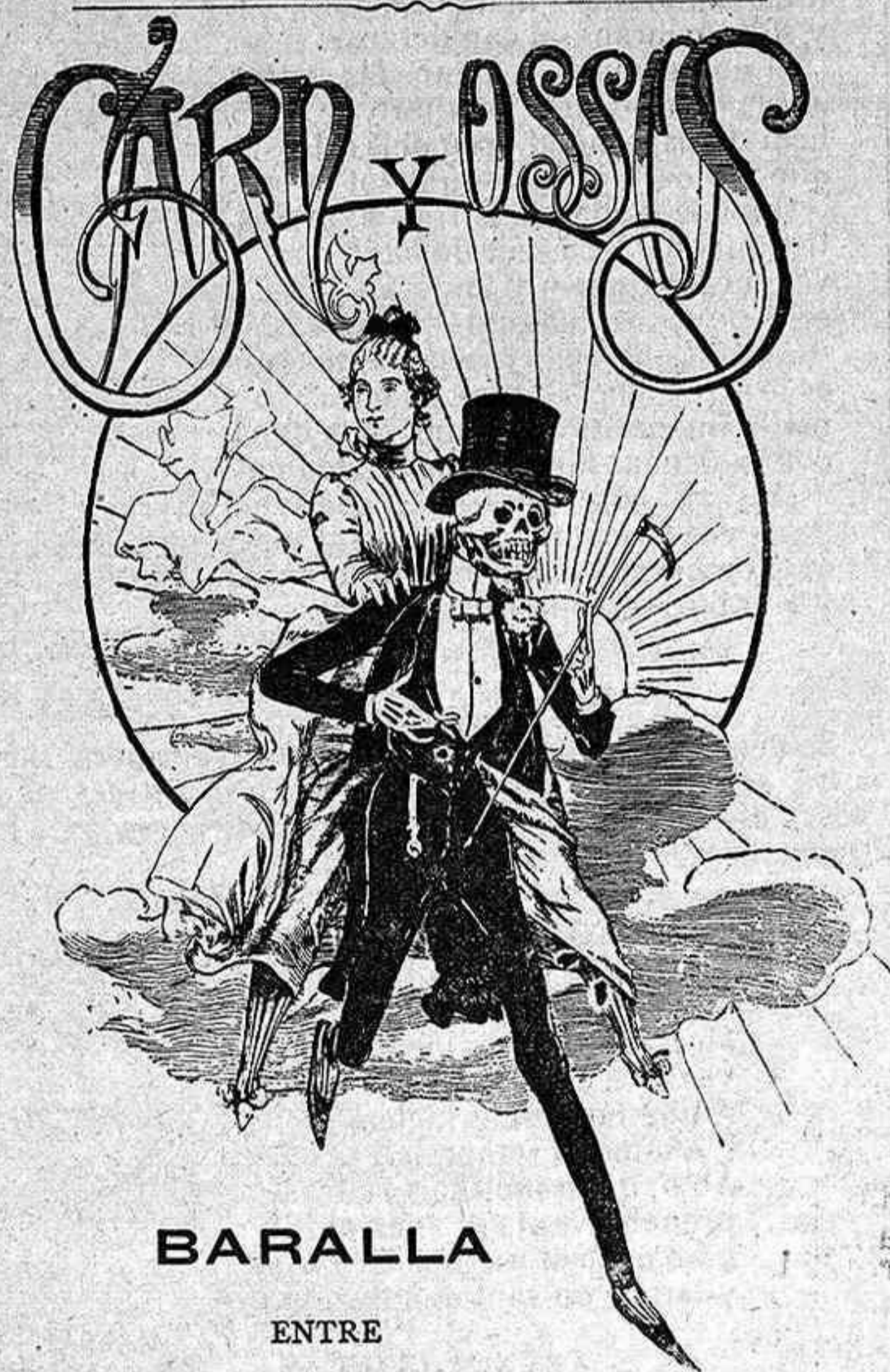
Per avuy contentémnos ab aquesta bréu noticia sobre la aparició de un obra qu' es un verdader acontexement literari.

La semana próxima 'n parlarém ab l'extensió deguda.

LOPEZ-EDITOR. Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, n.º 20, Barcelona.

OBRA NOVA

S. GOMILA

BARALLA

ENTRE

LA VIDA Y LA MORT

DIBUÏXOS DE F. GOMEZ SOLER

Un quadern de 32 pàgines, imprès en bon paper y ab 20 dibuixos en lo text.

Preu 2 rals.

ALMANACHS DE LLIBRE

à pesseta

FESTIVO — CARCAJADA

DEMI-MONDE

EL MOTIN—QUITA PESARES

Ilustració Espanyola Americana

à 2 pessetas.

SUI GENERIS

à Ptas. 0'50.

CALENDARIS AMERICANS

DE PARED

*Gran colecció de tots preus,
formas y tamanyos.*

DIETARIS

DE

TOTAS CLASSES

Sortirà la pròxima senmana definitivament

L' ALMANACH

—→ DE ←—

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

ESCRIT PER DISTINGITS LITERATS

IL·LUSTRAT PELS MILLORS DIBUIXANTS.

Formarà un tomo elegantissim de 216 pàgines, cuberta al cromo ¡¡¡250 DIBUIXOS!!! y sols valdrà 4 rals.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútu, ó bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrà á volta de correu franca de port. No responém de extravios, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

GENT LLUHIDA.

—Cóm passan lo temps, ara que s' ha tancat la Exposició?
 —Las tardes aném á Santa Clara y 'ls vespres... al Liceo.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—*Mo-nar-quia.*
2. ID. 2.ª—*Calamars.*
3. ANAGRAMA.—*Cima Cami.*
4. SINONIMIA.—*Serra.*
5. TRENCA-CAPS.—*Vilanova de Escornalbon.*
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Mèrida.*
7. CONVERSA.—*Tudela.*
8. GEROGLÍFICH.—*Ab las armas y las lletras, s' hi fa molt bè, s' hi fa mal, y fins s' hi pescan pessetas.*

XARADAS.

I.

LAMENTS DE UN DEPENDENT DE «EL SIGLO.»

Son molts que 's pensan—que en 'questa casa la dependencia—hi *hu-dos* molt bè, pero nosaltres—que hi estém á dintre als que aixó diuhen—no 'ls hi dihém re.

Llegeix un rato—y sabrás prompte lo esclaus que á dintre—nos fan estar; l' hora d' entrarhi—multa ja paga s tothom que hi arriba—cinch minut tart.

Un cop se *hu* dintre—fumar se 'ns priva

com també 'l seure—ni dí un sol mot, tenim uns tipos—que 'n diuhen *quefas* que tots vigilan com á burots.

Si al treure un càlcul—ó al fé un asiento un s' equivoca—com fácil es, li clavan multa—¡mala negada! y se la cobran—al cap del mes.

Si una camisa—ó algun *dos-quat*re allí la casa—volem comprar, hem de pagarho al preu dels altres que per cert. diuhen—que tot es car.

Quan la diada—dels reys n' arriba tres nits 'ns toca—fer de *total* venent joguinas—y tonterias sense que 'ns donguin—de més ni un ral.

Aquí 'l que guanya—bonas mesadas es lo *tres* menos—fa res de ho; molla importancia—y mol tó 's dona com volguent dirne:—*¡aquí estoy yo!*

Mes ¡ay! nosaltres—no 'n guanyem gayres' y ns venen justos—per passá 'l mes; aném molt macos—fem molt lo *grande* y á la butxaca—no hi portém res.

J. STARAMSA.

II.

ANUNCI.

Se necessita un jove que sigui *quarta-tres* pera servir á un senyor *quart* que habita en son *prima-dos* de las voras del *Tercera*. Pera més informes dirigirse á D. Pau *Quart*, carrer del *Hu-dos*, en *Total*.

RAMONET. R.

ENDAVINALLA-MUDANSA.

Ab *a*, ne soch un terreno cultivat y molt bonich.

ab *e*. jo lo temps medeixo, ves si 'n seré d' aixerit.

A una noya si es inglesa l' anomeno sempre ab *i*.

Ab *o*, quan molt tart retiro prenh avants d' anar al lit, y ab *u*. soch un joch de cartas y també un sant mol tranquil —

P. TALLADAS.

TRENCA-CLOSCAS.

RENATO GALLEGO.

Formar ab aquestas lletras lo títul de un drama castellá.

B. DURÁN Y MISERACHS.

PROBLEMA

Descompondre 'l número 338 en quatre cantitats que, sumadas, restadas, multiplicadas y divididas per un número igual, donguin un mateix resultat.

NET D' OIJER.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 4.—Vocal.
 3 7.—Beguda
 6 4 3.—Part del home
 5 4 1 2.—Capital d' una nació de América.
 6 2 1 4 2.—Nom d' home.
 2 1 7 5 4 2.—Nom de dona.
 1 2 3 4 5 6 7.—Nom de dona.
 2 5 7 5 5 2.—Poble catalá.
 2 6 7 5 2.—Nom de dona.
 1 4 5 2.—Home conegut.
 1 4 5.—Número.
 3 2.—Nota musical.
 3.—Consonant.

SALDONI DE VALLCARCA.

GEROGLÍFICH.

×
 PA

×
 A

CAPELLA

ddd

J. F. GAVINES.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23